

בענין: פרץ מאיר ת.ז. 027089804
על ידי ב"כ עו"ד גל גורודיסקי מ.ר. 16747
ו/או רם גורודיסקי ו/או ליר חן ואח'
מרח' יהודה הלוי 75 תל אביב 65796
טל': 03-5605222 ; פקס: 03-5663660

המבקש (התובע)

נגד

רשף בטחון (1993) בע"מ
מרח' הצורף 5, חולון 58856
טל' 03-5598222 ; פקס 03-5501851

המשיבה (הנתבעת)

בקשה בכתב **לאישור תביעה כתובענה ייצוגית** בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

פרק א' - מבוא

- א-1. בקשה זו עניינה אישור תביעת המבקש כייצוגית. באשר המשיבה קיפחה את זכויותיו של המבקש ואת זכויות עובדיה האחרים בכך:
- א-1.1. בכך שלא שילמה לתובע ועובדיה האחרים תוספת ותק כפי חובתה בצו ההרחבה;
- א-1.2. בכך שלא שילמה לתובע ועובדיה האחרים דמי חגים כפי חובתה בצו ההרחבה;
- א-1.3. בכך שניכתה משכרו של התובע ועובדיה האחרים ניכויים שלא כדין.

א-1.4. שלא הפקידה עבור התובע ועובדיה האחרים כספים לקרן פנסיה כפי חובתה בצו ההרחבה ובכך גם מנעה מהם אפשרות לקבל את צבירת הפיצויים מהקרן עם סיום עבודתם;

פרק ב' - הגדרות

המונחים בבקשה זו יוגדרו כהגדרתם בחוק תובענות ייצוגיות ולפי האמור להלן:

"חוק תובענות ייצוגיות" - חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

"התקופה הקובעת" - התקופה הקובעת היא 7 שנים שלפני הגשת כתב התביעה בתיק זה ולחילופין, 7 שנים שלפני הגשת כתב התביעה בתיק זה ועד ליום הצטרפות המשיבה לארגון המעבידים בענף השמירה.

"ההסכם הקיבוצי" - ההסכם הקיבוצי הכללי שבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ- ישראל, האיגוד הארצי של עובדי השמירה והאבטחה, לבין הארגון הארצי של מפעלי השמירה בישראל שנחתם ביום א' אב תשל"ב (12 יולי 1972) ונרשם בפנקס ההסכמים הקיבוציים לפי מספר 7019/72 והתיקונים להסכם זה או הסכם קיבוצי אחר המסדיר תנאי עבודתו של התובע.

"צו ההרחבה" - צו ההרחבה בענף השמירה (י"פ 1976, תשל"ד, עמ' 528) שהרחיב את הוראות ההסכם הקיבוצי החל מיום 31/12/1973 על כל העובדים השכירים בעבודות שמירה ואבטחה וכל עובד שכיר המועסק בעבודת כפיים אצל מעסיק בענף השמירה, ומעבידיהם, למעט עובדי חברת המשקם לתעסוקת קשישים ובעלי כושר עבודה מוגבל בע"מ ולמעט עובדים שתנאי עבודתם הוסדרו או יוסדרו בהסכמים קיבוציים ומעבידיהם והתיקונים לצו זה.

"התביעה" או "התובענה" - כתב התביעה שהגיש התובע נגד הנתבעת בד בבד עם הגשת תביעה זו ואשר העתק ממנה מצורף לבקשה זו.

"התובענה הייצוגית" - העילות מתוך התובענה אשר התובע מבקש לאשרן כייצוגיות כמפורט בבקשה זו.

פרק ג' - העתירה

בית הדין הנכבד יתבקש בבקשה זו כדלקמן:

ג-1. לאשר עילות מתוך תביעת המבקש כמפורט להלן כ-"תובענה ייצוגית", להתיר למבקש לנהל את תביעתו בעילות אלה כ-"תובענה ייצוגית" ולאשרו כ-"תובע מייצג", הכל כהגדרתם בסעיף 2 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן - "חוק תובענות ייצוגיות");

ג-2. להגדיר את קבוצת המעוניינים שבשםם תנוהל התובענה. לחילופין, להגדיר תת-קבוצה, שלגביה מתעוררות שאלות של עובדה או משפט, אשר אינן משותפות לכלל חברי הקבוצה ובמקרה כזה, להורות על מינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג לתת-הקבוצה, ככל שהדבר דרוש כדי להבטיח שעניינם של חברי תת-הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת;

ג-3. לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את עילות התובענה ואת השאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה כמבוקש בבקשה זו;

- ג-4. לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את הסעדים הנתבעים בהתאם למפורט בבקשה להלן.
- ג-5. לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית הדין הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית אף אם לא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 8(א)(3) או 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, בתוך הבטחת קיומם של תנאים אלה בדרך של צירוף תובע מייצג או בא כוח מייצג או החלפתם, או בדרך אחרת וליתן בהחלטתו הוראות לשם הבטחת ייצוג וניהול ענינם של חברי הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב כאמור באותו סעיף קטן;
- ג-6. לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית הדין הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית גם אם לא מתקיימים לגבי המבקש התנאים שבסעיף 4(א)(1) עד (3) לחוק תובענות ייצוגיות, לפי העניין, ולהורות בהחלטתו על החלפת התובע המייצג.
- ג-7. לחייב את הנתבעת בתשלום פיצוי כספי ובסעדים, כמפורט בבקשה זו, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור ובהקשר זה:
- ג-7.1. להורות כי כל חבר קבוצה יהיה רשאי להוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר בתצהיר שיוגש למשרד ב"כ המבקש ולהורות כי ב"כ המבקש ישמש כ-"ממונה" בהתאם להוראת סעיף 20(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות.
- ג-7.2. לחילופין, להורות על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה ולהורות בדבר חלוקתו בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקייהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; ולהורות כי כל יתרת סכום שנותרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, תועבר לאוצר המדינה.
- ג-8. להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.
- ג-9. להורות על פרסום הודעה לחברי הקבוצה בהתאם להוראות סעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות;
- ג-10. להורות על תשלום גמול לתובע המייצג אף אם לא אושרה התובענה הייצוגית או שלא ניתנה הכרעה בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;
- ג-11. לקבוע את שכר הטרחה של בא הכוח המייצג בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור;

פרק ד' - רקע עובדתי

- ד-1. בפרק זה יפרט התובע את העובדות המקימות לו עילה אישית נגד הנתבעת בעילות אותן הוא מבקש לאשר כתובענה ייצוגית.

העתק כתב התביעה (ללא נספחים) מצורף ומסומן כנספת א'.

2-ד. מבוא והצדדים

- ד-2.1. עיסוקה של הנתבעת הוא מתן שירותי שמירה על ידי השמת עובדים אצל לקוחותיה.
- ד-2.2. על פי אתר האינטרנט של הנתבעת, הנתבעת מספקת שירותי שמירה ואבטחה לשלושה סוגי שירותים עיקריים: שמירה פיזית ללקוחות פרטיים, עירוניים ומשרדים ממשלתיים; רכבים ממוגני ירי ויחידה לאבטחת אישים מקצועית המלווה אנשי מקצוע מדי יום ליש"ע; פקידי לובי ופקידי מודיעין המספקים שמירה ובקרה במבנים ובחברות.
- העתק מדפי אתר האינטרנט של הנתבעת מצורף ומסומן כנספח ב'.
- ד-2.3. על פי אישור ארגון חברות השמירה הנתבעת חברה בארגון השמירה החל משנת 2006 ומכאן שממועד זה חל עליה ההסכם הקיבוצי בענף השמירה ועד למועד זה חל על הצדדים צו ההרחבה בענף השמירה והאבטחה.
- אישור ארגון חברות השמירה על חברות הנתבעת בארגון מצורף ומסומן כנספח ג'.
- ד-2.4. התובע עבד אצל הנתבעת, בכל תקופת עבודתו בתפקיד שומר. בשנים האחרונות ועד לסיום עבודתו אצל הנתבעת עבד התובע כשומר בבית ספר טלי בהוד השרון.
- ד-2.5. התובע עבד אצל הנתבעת כעובד שעתי והשתכר סך של 20.35 ₪ לשעה.
- ד-2.6. התובע החל עבודתו בנתבעת ביום 26/8/2001.
- העתק תלושי משכורת מצורפים ומסומנים כנספח ד'.
- ד-2.7. הנתבעת הודיעה לתובע על סיום עבודתו ב 2/7/2008.
- העתק מכתב הנתבעת לתובע מיום 2/7/2008 – הודעה על סיום עבודה מצורף כנספח ה'.
- ד-2.8. בחודשים 7/2006 – 8-2006 חלה הפסקה בת חודשיים בתקופת עבודתו של התובע. הנתבעת ניצלה הפסקה זו ותיקנה את מועד תחילת עבודתו של התובע בתלושי השכר שלו כך שתהיה 2/9/2006, על מנת להתחמק מתשלום זכויותיו של התובע בהתאם לותק שצבר החל מיום 26/8/2006.
- 1.1. אולם, במכתב ששלחה הנתבעת לתובע ביום 17/6/2008 היא מאשרת בזו הלשון:
- "1. הנך מועסק בחברתנו בתפקיד שומר החל ספטמבר 2001"
- העתק מכתב הנתבעת לתובע מיום 17/6/2008 בעניין תקופת עבודתו של התובע מצורף כנספח ו'.

ד-2.9. כעולה מתלושי השכר של התובע, הפסקת עבודתו של התובע לא הגיעה כדי ניתוק יחסי עובד ומעביד. כך גם אישרה הנתבעת בכתב.

ד-2.10. אשר על כן, התובע עבד ברציפות החל מיום 26/8/2001 כמפורט בתלושי השכר שלו, ועד בסמוך לפני הגשת תביעה זו.

ד-3. תוספת ותק:

ד-3.1. על פי תיקון לצו ההרחבה מיום 28/3/1979 (פורסם ביי"פ תשל"ט 2532 ביום 27/4/1979) זכאי התובע לתוספת ותק החל מהשנה השנייה לעבודתו. שיעור תוספת הותק שנקבע בסעיף טו לצו ההרחבה היא בסך 1.48 ליי ליום עבודה.

ד-3.2. בתיקון לצו ההרחבה מיום 1/2/1983 (יי"פ תשמ"ג 2956), נקבע כי תוספת ותק ותוספת משפחה יועלו ב 25%.

ד-3.3. בהתאם לחוזר הוראת שעה משקי של החשב הכללי מס' 2007-2-41 מיום 25/7/2007 בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים התעריף המשוער של תוספת הותק היא בסך של 0.29 אג' לשעה לשומר, שהם, לפי 186 שעות למשרה מלאה, סך משוער של 53.94 ₪ לחודש.

העתק חוזר הוראת שעה משקי של החשב הכללי מס' 2007-2-41 מיום 25/7/2007 בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים מצורף ומסומן כנספח T'.

ד-3.4. לפיכך על הנתבעת לשלם לתובע תוספת ותק משוערכת מיום פרסום הצו, 27/4/1979, בתוספת של 25% לפי התיקון לצו מיום 1/2/1983 ועד ליום הגשת התביעה לפי החישוב כדלקמן:

		2001
₪	781.20	2002
₪	1,562.40	2003
₪	2,343.60	2004
₪	3,124.80	2005
₪	3,906.00	2006
₪	4,687.20	2007
₪	2,343.60	30/06/2008
₪	18,748.80	

ד-3.5. בנוסף, הפרשי הצמדה וריבית מהיום שהיה אמור להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

ד-4. ניכויים מהשכר שלא כדין

ד-4.1. כמפורט בתלושי השכר של התובע, הנתבעת הפחיתה משכרו של התובע, מדי חודש בחודשו, ניכויים שלא כדין.

ד-4.2. בתחילה (עד ינואר 2005) ניכתה הנתבעת משכרו של התובע סכומים בגין ביטוח חיים קולקטיבי בכל חודש.

- ד-4.3. לאחר מכן (החל מפברואר 2005) ניכתה הנתבעת משכרו של התובע סכומים בגין "א.כ.ע" בכל חודש.
- ד-4.4. במשך כל תקופת עבודתו ניכתה הנתבעת משכרו של התובע שלא כדין בגין קרן רווחה¹.
- ד-4.5. התובע לא הסכים מעולם להפחתות כמפורט לעיל.
- ד-4.6. הנתבעת ביצעה את הניכויים כמפורט לעיל למרות שהיא יודעת שמדובר בניכויים שאינם כדין.
- ד-4.7. בפסק הדין בעניין עב (ב"ש) 1685/05 גוטרץ בוריס נ' רשף בטחון 1993 בע"מ (פורסם במאגר נבו), שנפסק ביום 12/1/2006 נפסקו נגד הנתבעת פיצויי הלנה בגין ניכוי קרן רווחה שלא כדין אולם הנתבעת המשיכה לנכות ניכוי זה משכרו של התובע גם לאחר שהיה ברור לה מעל לכל ספק כי מדובר בעוולה חמורה.

⊖ העתק פסק הדין בעניין גוטרץ מצורף ומסומן כנספח ט'.

- ד-4.8. התובע יטען כי לאור הניכויים כאמור לא שולם לו שכר מינימום.
- ד-4.9. התובע יטען כי הנתבעת לא עשתה שימוש בסכומים שניכתה משכרו ואלה נצברו אצלה להגדלת הכנסותיה ו/או רווחיה ויש בכך משום עבירה פלילית לכאורה.
- ד-4.10. לפיכך על הנתבעת להחזיר לתובע הפרשים בגין הפחתות שכר שלא כדין:

<u>ניכויים שלא כדין עילה אישית</u>	
₪ 10.00	קרן רווחה
₪ 35.00	בטוח חיים קולקטיבי / א.כ.ע
₪ 45.00	ס"ה
82.26	חודשי עבודה
₪ 3,701.59	ס"ה סכום עילה ממוצעת

ד-4.11. בנוסף, הפרשי הצמדה וריבית מיום כל הפחתה ועד למועד התשלום בפועל.

ד-5. תשלום עבור ימי חג

- ד-5.1. הנתבעת לא שילמה לתובע ימי חג, למעט תשלום חלקי בסיום עבודתו.
- ד-5.2. על פי סעיף יא לצו ההרחבה בענף השמירה על הנתבעת לשלם לתובע 10 ימי חג בכל שנה.
- ד-5.3. לפיכך על הנתבעת לשלם לתובע ימי חג כדלקמן:

¹ לעניין ניכוי שלא כדין של קרן רווחה ראה: עב (ת"א) 7599/03 אברהם בוברובסקי נ' ברק אור בטחון ושירותים בע"מ (פורסם במאגר נבו); עב (ב"ש) 1685/05 גוטרץ בוריס נ' רשף בטחון 1993 בע"מ (פורסם במאגר נבו); דמ (ת"א) 4120/03 אביב רועי הורנשטיין נ' אבירד בטחון שירותים בע"מ (פורסם במאגר נבו).

מאיר פרץ	ימי חג (שמירה)
10	ימי חג בשנה
6.85	שנות עבודה
20.35 ₪	תשלום לשעת עבודה
9.00	שעות עבודה ליום
100%	חלקיות משרה
183.15 ₪	שכר ליום עבודה
12,554.56 ₪	ס"ה תשלום ימי חג לתקופה
1,780.00 ₪	שולם ב-19/8/2008
10,774.56 ₪	ס"ה תשלום מגיע - ימי חג

ד-5.4. בנוסף, הפרשי הצמדה וריבית מיום שהיה אמור להשתלם כל תשלום ועד למועד התשלום בפועל.

ד-6. אי תשלום הסדרים פנסיוניים:

ד-6.1. הנתבעת לא הפקידה עבור התובע כספים בקרן פנסיה כפי חובתה בהתאם לסעיף יב לצו ההרחבה בענף השמירה. למעט תשלום חלקי עם סיום עבודתו של התובע.

ד-6.2. בהתאם לצו ההרחבה בדבר הגדלת תשלומים לפנסיה מקיפה, החל על כל העובדים והמעסיקים המבוטחים בקרן פנסיה מקיפה ומעסיקיהם, תשלומי המעסיקים לקרן פנסיה מקיפה הוגדלו לשיעור של 12% (י"פ 3596 תשמ"ט (27.11.88) ע"י 367 ותוקן ב"פ 3672 (תשמ"ט) (25.6.89) ע"י 3411). צו זה הוצא לגבי עובדים המבוטחים בקרן פנסית יסוד (י"פ 3672 (תשמ"ט) (25.6.89) ע"י 3411).

ד-6.3. עתה כאשר לא ניתן עוד להפקיד כספים בקרן הפנסיה עבור התובע יטען התובע כי על הנתבעת לשלם לו את סכומי ההפקדה כפי שהיו צריכים להיות משולמים לקרן הפנסיה, כפיצוי בגין אי הפקדתם.

ד-6.4. בנוסף, יטען התובע כי אי הפקדה לפנסיה בניגוד להוראות צו ההרחבה מהווה הפרה של הוראה אישית בצו ההרחבה ולפיכך חייבות הנתבעות לשלם פיצוי בגין הפרה זו. התובע יטען כי הפיצוי המגיע שווה לסכום ההפקדות שלא בוצעו עבורה.

ד-6.5. הסכום שעל הנתבעת היה להפקיד לקרן הפנסיה על שם התובע והיא לא עשתה כן, הוא כדלקמן:

מאיר פרץ	הפקדות לפנסיה - תגמולים
4,175.70 ₪	שכר חודשי כולל ותק
6.00%	שיעור ההפקדה לפנסיה
250.54 ₪	סכום הפקדה חודשי
82.26	תקופת עבודה בחודשים
20,608.97 ₪	ס"ה חבות לתקופה
9,729.00 ₪	שולם ב-19/8/2008
10,879.97 ₪	ס"ה הפקדות חסרות

ד-6.6. בנוסף, הפרשי הצמדה וריבית מיום שהיה אמור להשתלם כל תשלום ועד למועד התשלום בפועל.

ד-6.7. התובע יטען כי אם היתה הנתבעת משלמת לתובע תשלומים בגין פנסיה כפי חובתה במועד, היתה כל ההפקדה נזקפת על שם התובע ללא חבות במס. לפיכך, על הנתבעת לגלם את הסכום בסעיף זה, דהיינו לשלם לתובע סכום זה "נטו" ולשאת בעלות המס החלה בגין התשלום.

ד-6.8. סכום ההפקדה לקרן הפנסיה בסעיף פיצויי הפיטורים צריך להיות משולם לתובע בכל מקרה הואיל ואילו הייתה הנתבעת מפקידה עבורו בסעיף זה,

לא הייתה רשאית להחזיר את הכספים שהופקדו לרשותה. לפיכך, אם לא יזכה התובע בתביעתו לפיצויי הפיטורים על הנתבעת לשלם לתובע גם את ההפקדות בסעיף הפיצויים בשיעור של 8.33% משכרו.

7-ד. כאמור, בנוסף לעילות אלה, תבע התובע את הנתבעת בגין עילות אחרות שאין הוא מבקש לאשרן כייצוגיות בבקשה זאת. כל עילות התביעה האישית וסכומן מפורטים להלן:

ש"ח	18,749	תוספת ותק
ש"ח	28,624	פיצויי פיטורים
ש"ח	3,785	הודעה מוקדמת
ש"ח	17,228	שעות נוספות
ש"ח	9,299	קנסות וניכויים שלא כדין
ש"ח	10,775	ימי חג
ש"ח	5,202	אש"ל
ש"ח	7,321	נסיעות
ש"ח	4,004	דמי הבראה
ש"ח	13,767	פדיון חופשה
ש"ח	10,880	אי הפקדה לפנסיה וגמל
ש"ח	22,215	הפרשי הצמדה וריבית
ש"ח	151,848	ס"ה

פרק ה' - חוק תובענות ייצוגיות

ה-1. סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע מי רשאי להגיש תובענה ייצוגית.

4. (א) אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן:

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;

ה-2. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע:

3. (א) לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית; ..

ה-3. בהתאם לסעיף 10(1) לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות מוסמך בית הדין הנכבד לאשר בקשה לתביעה ייצוגית בעילה הנמצאת בגדר סמכותו:

10. (1) תביעה בעילה אשר לבית דין אזורי לעבודה הסמכות הייחודית לדון בה לפי סעיף 24(א)(1), (א1) או (3) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, ובלבד שלא נדרש במסגרתה סעד של פיצויי הלנת קצבה, פיצויי הלנת שכר או פיצויי הלנת פיצויי פיטורים לפי הוראות סעיפים 16, 17 ו-20 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958.

ה-4. סעיף 10(3) לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות קובע סייג לפיו כאשר הסכם קיבוצי מסדיר את תנאי עבודתו של העובד לא תוגש תובענה ייצוגית בעניין זה:

(3) בפרט זה –

”תביעה” – למעט תביעה של עובד שחל עליו הסכם קיבוצי המסדיר את תנאי עבודתו, והמעביד של אותו עובד או ארגון מעבידים שהוא חבר בו, צד להסכם הקיבוצי;

ה-5. המבקש רשאי להגיש לבין הדין הנכבד בקשה זו בהתאם לסעיף 4 (א) לחוק תובענות ייצוגיות הואיל ויש לו עילה המתאימה לדרישות סעיף זה.

ה-6. התובע מתאים להגיש תביעה ייצוגית הואיל ואינו מבקש במסגרת בקשת האישור סעד של פיצויי הלנת שכר. לחילופין, יתבקש בית הדין הנכבד להגדיר את התקופה הרלוונטית כך שתהיה רק בגין התקופה בה התיישנה התביעה לפיצויי הלנה, דהיינו שלא תכלול את השנה שלפני הגשת כתב התביעה בתיק זה.

ה-7. לשם הזהירות בלבד מוגשת, בד בבד עם הגשת בקשת האישור, בקשה לפיצול סעדים כך שהכרעה בתובענה הייצוגית לא תפגע בזכות מי מחברי הקבוצה להגיש תביעה בגין עילות שלא נכללות בתובענה הייצוגית, לרבות פיצויי הלנה.

ה-8. גם אם הנתבעת חברה בארגון המעסיקים בענף השמירה החתום על ההסכם הקיבוצי, אין כל מניעה להגיש תובענה ייצוגית בגין התקופה שלפני תחילת חברותה ולגבי כל התקופה בה לא היתה הנתבעת חברה בארגון המעסיקים.

ה-9. מבלי לפגוע באמור לעיל, יטען המבקש כי גם אם קיים הסכם קיבוצי ו/או המשיבה חברה בארגון המעסיקים, אין כל מניעה לאשר את התובענה כיייצוגית.

פרק ו' – טיעון וחישוב העילה הממוצעת בגין תוספת ותק לפי צו ההרחבה

1-1. מכוח הוראות צו ההרחבה על הנתבעת לשלם לתובע תוספת ותק.

2-1. הנתבעת לא שילמה ואיננה משלמת לעובדיה תוספת ותק.

3-1. בית הדין האזורי בחיפה קבע, בקשר עם תוספת ותק, כי מדובר בזכות קוגנטית תקפה:

עסקינן כאמור בזכות קוגנטית מכח צו הרחבה, ואין אף בתום ליבה הנטען של הנתבעת כדי לגרום לזכות זו להיעלם.

עב (חי') 6143/00 גאנם גאנם נ' מודעין אזרחי בע"מ (טרם פורסם) (18 באוגוסט 2004)

4-1. אין מניעה לתבוע תוספת ותק גם לאחר סיום יחסי העבודה שכן היא איננה זכות נלווית שלא ניתן לתבוע אותה לאחר הפסקת יחסי העבודה:

”1. התביעה בגין תוספת ותק על פי צו הרחבה בענף השמירה: אנו דוחים טענת הנתבעת כי מדובר בזכות נלווית וקובעים כי רכיב ”ותק” כתוספת לשכר העובדים בענף השמירה הינו בגדר זכות שעל המעביד לשלם בגינה גם לאחר סיום יחסי עובד מעביד וככל שתוכח.

הנתבעת הודתה (בסעיף 18 א. לתצהירו של מזרחי) כי לא שילמה לתובע תוספת ותק וטענה שתוספת זו נכללה בשכר המוסכם בהסכם העבודה האישי של התובע, כאמור בסעיף 8 להסכם.

משקבענו כי אין לראות את תוספת הותק כנכללת בשכר הקובע אנו מחייבים את הנתבעת לשלם לתובע בגין רכיב זה, סך 1,067 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 01/02/97 ועד למועד התשלום בפועל.

עב (ת"א) 301969/97 אברהם מרחיב נ' מוקד אמון סביון (לא פורסם)

ערעור על פסק דין זה לא שינה את התוצאה לעניין תוספת הותק.

עע (ארצי) 1144/04 אברהם מרחיב נ' מוקד אמון סביון (1981) בע"מ

5-1. תוספת הותק בצו ההרחבה בנקיון נקובה בלירות ואין בצו ההרחבה הוראות שעניינן שערך התוספת. התובע יטען כי למרות זאת יש לשערך את תוספת הותק, מכוח עקרון תום הלב החל על קיום הסכם העבודה.

6-1. המבקש יטען כי מטרתו המרכזית של ההסכם הקיבוצי היתה שמירה על זכויות העובדים. כוונת ההסכם היתה לעודד התמדה ולתגמל את העובדים עליהם חל ההסכם בגין הישגותם במקום העבודה תקופות ארוכות. לפיכך, יטען התובע, כי כאשר נכרת ההסכם הקיבוצי, היתה כוונת הצדדים לכך שהסכומים הקבועים בהסכם ישוערכו במקרה של שחיקה אינפלציונית. פרשנות לפיה תוספת הותק לא תשוערך הופכת את התוספת לסכום אפסי וזניח אשר מבטלת את מטרת הצדדים לתגמל את העובדים, גמול הולך וגדל, עבור התמדה ונאמנות למקום העבודה.

7-1. למסקנה בדבר שערך הסכם למרות שלא כלל תנאי המחייב זאת, הגיע בית המשפט העליון, זה מכבר, בפרשת המוטראן הקופטי:

הנה כי כן, ההיזקקות לנורמה חיצונית, הממלאה בתוכנה את החסר המתגלה בחוזה, אף שהיא "מוסיפה לחוזה נורמות חדשות" (ע"א 719/89 [10], שם) אין היא פוגמת בחופז ההתנאה. הלוא "הצדדים לחוזה חופשיים להבהיר את המעורפל או להשלים את החסר" (שם); ולנורמה המשלימה אין נזקקים אלא לשם השלמת החסר שהותירו הצדדים.

היזקקות לעקרון תום הלב כאל נורמה משלימה מותרת אף לעניין ייחוס כוונת שיערוך. ברי, שבדרך זו לא ניתן להתערב בתנאי החוזה, אם פירושו לפי אומד דעתם של הצדדים מעיד על כוונה שהחייבים לא ישוערכו. אך אם פירוש החוזה, מתוכו ולפי נסיבות כריתתו, איננו מצביע על כוונה מסתברת כזאת, ובהיצמדות לערכים נומינאליסטיים יש משום הפרה בולטת של איזון האינטרסים ההדדיים, שמצא את ביטויו בתנאי החוזה או הנלמד מן הנסיבות שהתקיימו בזמן הכריתה, עשוי עקרון תום הלב, כשהנסיבות הקונקרטיות מצדיקות שיערוך, בשל החשש שיש בכך משום אימוץ "גישה ולוריסטית צרופה" (כביטויו

של השופט ש' לוינ בע"א 651/81 [12], בעמ' 648). חשש זה איננו מתעורר, כל עיקר, כשהחלטה לשערך, ולוא גם נסמכת היא בחלקה או במלואה - על עקרון תום הלב, איננה חורגת מגדר פירושו של החוזה הספציפי העומד לדיון (והשווה דברי הנשיא שמגר בע"א 118/83 [8] הנ"ל, בעמ' 700 מול אות השוליים ב).

נא 479/89 ד"ר אנבא בזילאוס, המוטראן הקופטי נ' חלמיש - חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בתל-אביב-יפ"ב בע"מ, פ"ד מו(3) 837.

8-1. הלכת בית משפט העליון לעניין שערך הסכם במקרה שההסכם עצמו אינו כולל הוראות שערך סוכמה בעניין מחאג'נה.

לגופם של דברים: כלל הוא כי בנסיבות בהן נוצר, למשל בגלל פרק הזמן שחלף, פער בין ערכו של חיוב כספי כפי שקבעוהו הצדדים, לבין ערכו ביום שבו מבקשים הם לממשו, מוסמך בית-המשפט, מכוח עקרונות הדין המהותי, לשערך את הסכום המקורי ולהתאימו לערכו הריאלי ביום המימוש. ככל שמדובר בביטול חוזה, לדוגמה בגין הפרתו, נשלטת סוגיית השערך בידי דינים המצויים מחוץ לחוזה עצמו, ובהם עקרונות של השבה, עשיית עושר ולא במשפט, תום לב וכדומה. לעומת זאת, מקום בו מדובר בסעד המכוון לקיומו של חוזה, כבמקרה שבפנינו, יש לגשת תחילה לבחינתם הפרשנית-הפנימית של מרכיבי החוזה - לשונו ובעיקר תכליתו - כדי לעמוד על אומד דעתם של הצדדים בדבר ערכו של החוזה ביום הקיום. רק אז יש לבחון כיצד עולים הדברים בקנה אחד עם עקרונות הדין הכללי (ראו דברי השופט א' ברק בע"א 554/83 "אתא" בע"מ נגד עיזבון זולוטוב ז"ל, פ"ד מא(1) 282, 297; וכן ראו ע"א 439/85 חברת הרשפינקל ובנו בע"מ ואח' נ' גולדשטיין, פ"ד מב(1) 286, 290).

...

אכן, מקום בו הפער בין ההסכמה החוזית המקורית לבין התנאים ביום ביצועו של החוזה הוא רחב, עלול מימושו בערכים נומינליים לפגוע פגיעה קשה בזכויות הצדדים. זאת, בין אם משום שערך הקיום לא ישקף נאמנה את ערכה של הזכות החוזית, ובין אם מפני שהחייב עלול ליהנות, על חשבונו של הזוכה, מן השיהוי בקיומה של החבות החוזית. השערך נועד למנוע עיוותים מעין אלה, ולסלול את הדרך להגשמתו של הרצון המשותף עליו הושתת החוזה מלכתחילה. ועוד: בגדרי ההחלטה אם לקיים שערך אפשר, בהתחשב בנסיבות, ויינתן משקל למידת אחריותו של מי מהצדדים לעובדה שהחוזה לא קיים במועדו. זאת, על בסיס חובת תום הלב הכללית בה חייבים שני הצדדים לחוזה.

נא 69/98 נהאד מחמד אסעד מחאג'נה נ' לביבה מחאג'נה (לא פורסם)

9-ו. לעניין שיערוך תוספת ותק, חישובה והגדלתה מדי שנה לפי צו הרחבה בשמירה, פסק בית הדין האזורי כי יש לשערך את התוספת הנקובה בצו:

על פי הנתונים הנכונים לחודש הפסקת עבודתו של התובע, שיעור תוספת הותק לשנת עבודה היתה בסך 0.26 ש"ח ליום. בחישוב המותאם לנתוני ימי העבודה שפורטו בסעיף 14 ג' לתצהיר התובע, שלא נסתרו ובהתחשב בהגדלת תוספת הותק מידי שנה, זכאי התובע בסה"כ ל- 1,110 ש"ח בגין תוספת הותק

עב (ת"א) 3-2895/97 אינדיג דוד נ' אגודת השומרים בע"מ (לא פורסם)

חודש הפסקתו של התובע במקרה לעיל היה - 31.12.96 והשערך מתייחס להצמדה למדד המחירים לצרכן.

10-ו. בית הדין הנכבד יתבקש לקבוע בבקשה זו את מנגנון שיערוך תוספת הותק, כך שיהיה אחיד לכל חברי הקבוצה, בין השאר, לאור האמור בחוזר הוראת שעה משקי של החשב הכללי מסי 2007-2-41 מיום 25/7/2007 בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים², התעריף המשוערך של תוספת הותק בענף השמירה הוא בסך של 0.29 אג' לשעה לשומר, שהם 53.94 ש"ח לחודש, לפי 186 שעות למשרה מלאה.

11-ו. לפיכך חייבת הנתבעת לכל עובד בגין אי תשלום תוספת ותק לפי צו ההרחבה בגין כל שנה, סך של 647.28 ש"ח (53.94 ש"ח לחודש כפול 12 חודשים בשנה).

12-ו. לפיכך, ובהתחשב בתקופת עבודה ממוצעת של שנתיים, סכום התביעה האישית הממוצע בסעיף זה הוא תוספת הותק לשנת העבודה השניה (השנה הראשונה לתשלום תוספת הותק) בסך של 647.28 ש"ח.

13-ו. על הנתבעת לשלם סכום זה לכל עובד העובד אצלה מעל שנה, לרבות עובדים שעזבו עבודתם, בגין כל שנה או חלק ממנה שעבד אצל הנתבעת, כסכום נטו ולגלם את חבות המס בגינו בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שאמור היה להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

פרק ז' – טיעון וחישוב העילה הממוצעת של דמי חגים לפי צו ההרחבה

1-ז. על פי סעיף יא לצו ההרחבה בענף השמירה על הנתבעת לשלם לתובע חופשה בתשלום בגין 10 ימי חג בכל שנה (להלן – "דמי חגים").

יא. חופשת חגים

1. כל העובדים יקבלו חופשה בתשלום ל - 10 ימי החג הבאים:
- 2 ימי ראש השנה 1 יום חג השבועות
- 1 יום הכיפורים 1 יום העצמאות
- 2 ימי חג הסוכות 1 האחד במאי
- 2 ימי חג הפסח

ובכל חגי המדינה או שבתון שיוכרז עליו בחוק ויחול עליו תשלום שכר עבודה,
2. אם יחולו ימי חג ב - 3 חדשים ראשונים של תקופת הניסיון, לא יהיה המעביד

² על מעמדו של חוזר החשב הכללי ותפקידו בקביעת אמות מידה לתשלום שכר עובדי קבלן ראה פסק הדין בעת"מ 1464/07 פרח השקד נ' עיריית בת ים, פורסם במאגר נבו.

חייב במתן חופשת חג בשכר, אלא אם יישאר העובד בעבודה לאחר תקופת הניסיון.
3. יום חג שיחול בשבת - ישולם עבורו.

2-ז. צו ההרחבה בענף השמירה אינו מחייב עבודה יום לפני ויום אחרי החג כתנאי לקבל דמי חגים. אם וככל שחלים על התובע צווי הרחבה המחייבים עבודה יום לפני ויום אחרי החג הרי שההוראה בצו ההרחבה בענף השמירה היא לטובת העובד.

3-ז. סעיף 23 לחוק הסכמים קיבוצים תשי"ז-1957, קובע שההוראה לטובת העובד תהיה בת תוקף:

"23. היו חלים על עובד יותר מהסכם קיבוצי אחד, הולכים אחר הוראה שהיא לטובת העובד."

4-ז. על פי עקרון זה נפסק בבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע (כב' השופט משה טוינה):

"התביעה לתשלום דמי חגים :

"26. מקום שחל על עובד יותר מ"הסכם קיבוצי אחד הולכים אחר הוראה שהיא לטובת העובד" סעיף 23 לחוק הסכמים קיבוציים תשי"ז-1957.

לאור ההוראה האמורה בחוק הסכמים קיבוציים, זכאי התובע כאן לתשלום עבור ימי חג מכוח ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה בענף השמירה. הסכם קיבוצי המקנה לתובע את הזכות לתשלום עבור ימי חג, אף אם יום החג חל בשבת; וללא הסתייגות הקבועה בהסכם הקיבוצי וצו ההרחבה במשק הפרטי בדבר תשלום עבור ימי חג. הסתייגות הדורשת מהעובד שלא להעדר בסמוך ליום החג וסמוך לאחריו, כתנאי לתשלום.

עב (ב"ש) 2483/04 אסולין זיו נ' שמירה ובסחון בע"מ (מיום 30/4/06)

5-ז. על הנתבעת לשלם לעובד ימי חג גם אם עבד בימי החג:

"אם עבד העובד ביום חג, כגרסת המעבידה, זכאי הוא לתשלום עבור אותו יום כיום עבודה, בצירוף הגמול עבור עבודה בחגים, כנקוב בחוק או בהסכם הקיבוצי, וזאת מבלי לפגוע בזכותו לתשלום עבור יום החג עצמו מכוח סעיף 16 להסכם הקיבוצי;"

מג/3-91 (ארצי) מולה נוהד נ' חב' אל-וו בע"מ, פד"ע טו 163, בע' 168.

ראה גם:

ע"ע (ארצי) 300360/98 נחום צמח נ' ש.א.ש. קרל זינגר צפון (1986) בע"מ

6-ז. לשם הזהירות בלבד, יטען התובע כי גם אם יתברר שיש תוקף לתנאי כלשהו לזכאותם לדמי חגים, הרי שהנטל להוכיח תנאי זה מוטל על הנתבעת.

ז-7. עוד יטען התובע כי הזכות לדמי חגים אינם זכות נלווית ואין כל מניעה לתבוע אותה לאחר הפסקת יחסי העבודה:

"ה. תביעת התובע לדמי חגים על פי צו ההרחבה בענף השמירה, אנו קובעים כי התובע זכאי לתשלום בגין רכיב זה. אין מדובר בזכות נלווית שאיננה ניתנת לפדיון לאחר סיום יחסי מעביד וכאמור, אין לראותה כנכללת בשכר המוסכם."

עב (ת"א) 301969/97 אברהם מרחיב נ' מוקד אמון סביון (לא פורסם)

ז-8. הנתבעת לא שילמה לתובע דמי חגים כפי חובתה בצו ההרחבה.

ז-9. הסכומים הנקובים בתלושי השכר של התובע 2 כימי חג שולמו עבור ימים בהם עבד התובע 2 בפועל בחג לפי דרישת הנתבעת וצרכיה.

ז-10. לאור האמור לעיל, יטען התובע כי הוא זכאי לדמי חג כמפורט בצו ההרחבה בין אם עבד בחג ובין אם לאו.

ז-11. גם ההגיון הפשוט מביא למסקנה כי על הנתבעת לשלם דמי חגים בתעריף מלא במקרה של עבודה בחג, בתוספת לתשלום עבור העבודה בחג:

ז-11.1. ראשית – עובד שאינו זכאי לדמי חג כאשר יעבוד בחג, משמעות הדבר עבורו כי אם לא יעבוד יקבל עבור יום החג 100% משכרו ואילו אם יעבוד יקבל 150% משכרו, כך שלמעשה, עובד כזה מקבל עבור עבודתו בחג, רק מחצית משכרו הרגיל.

ז-11.2. שנית – עובד שאינו זכאי לדמי חג כאשר יעבוד בחג, יהיה כדאי לו לעבוד בחג עבור מעביד אחר תמורת שכר מלא ולקבל מהמעביד הרגיל את דמי החג מבלי שעבד.

ז-12. לפיכך העילה האישית הממוצעת בגין ימי חג היא כדלקמן:

<u>ימי חג - עילה ממוצעת</u>	
10	ימי חג בשנה
2.0	שנות עבודה
20.35 ₪	תשלום לשעת עבודה
9	שעות עבודה ליום
100%	חלקיות משרה
183.15 ₪	שכר ליום עבודה
3,663 ₪	ס"ה תשלום ימי חג לתקופה

ז-13. על הנתבעת לשלם סכום זה לכל עובד העובד אצלה, לרבות עובדים שעזבו עבודתם, בגין כל שנה או חלק ממנה שעבד אצל הנתבעת, כסכום נטו ולגלם את חבות המס בגינו בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שאמור היה להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

פרק ח' – טיעון וחישוב העילה הממוצעת בגין ניכויים שלא כדין

ח-1. במשך כל תקופת עבודתו השתכר התובע שכר מינימום.

ח-2. למרות זאת, במשך כל תקופת עבודתו, הנתבעת הפחיתה משכרו של התובע בכל

חודש ניכויים כמפורט בסעיף ד-4 לעיל בעניין עילותיו האישיות של התובע (להלן - "ההפחתה").

ח-3. התובע יטען כי הנתבעת ביצעה את ההפחתה בניגוד לדין לרבות תוך פגיעה בשכר המינימום לו זכאי התובע, בין השאר, מכוח הוראות חוק הגנת השכר תשי"ח-1958.

ח-4. התובע יטען כי בעקבות ביצוע ההפחתה השתכר התובע, בפועל, פחות משכר המינימום, בכל תקופת עבודתו.

ח-5. התובע יטען כי אין כל הסכם בינו לבין הנתבעת בדבר ההפחתה, ואילו היה הסכם כזה אזי מדובר בהסכם לא חוקי שאין לו כל תוקף.

ח-6. התובע יטען כי לא ביקש להפחית משכרו ואף אילו היה מבקש, לא היתה רשאית הנתבעת לנכות משכרו כפי שעשתה.

ח-7. התובע יטען כי, זכותו לקבל שכר מינימום ומנגד חובתה של הנתבעת לשלם לו שכר מינימום הם זכות וחובה קוגנטים שלא ניתן לוותר או להתנות עליהן בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987. והסכמה הפוגעת בהם, ככל שהיתה הסכמה כזאת – ולא היתה, הינה חסרת תוקף ולחילופין בטלה מעיקרא.

ח-8. התובע יטען כי הפחתה זו משמעה שהנתבעת לא שילמה לתובע שכר מינימום כקבוע בחוק.

ח-9. **התובע יטען כי כך נהגה הנתבעת לגבי כל עובדיה.**

ח-10. לפיכך סכום העילה הממוצעת בגין הפחתות שכר שלא כדין בממוצע לעובד הוא סכום כדלקמן:

<u>ניכויים שלא כדין עילה ממוצעת</u>	
ש"ח 10.00	קרן רווחה
ש"ח 35.00	בטוח חיים קולקטיבי / א.כ.ע
ש"ח 45.00	ס"ה
24.00	חודשי עבודה
ש"ח 1,080.00	ס"ה סכום עילה ממוצעת

ח-11. על הנתבעת לשלם סכום זה לכל עובד העובד אצלה, לרבות עובדים שעזבו עבודתם, בגין כל שנה או חלק ממנה שעבד אצל הנתבעת, כסכום נטו ולגלם את חבות המס בגינו בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שאמור היה להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

פרק ט' – טיעון וחישוב העילה הממוצעת בגין הפנסיה – סעיף תגמולים

ט-1. הנתבעת לא הפקידה עבור המבקשת כספים בקרן פנסיה כפי חובתה בהתאם לסעיף יב לצו ההרחבה, הקובע:

"יב. דמי מחלה, קופת תגמולין; קרן פנסיה, פיצויים ופגיעה בעבודה.
על מנת להבטיח תנאים סוציאליים עפ"י תקנותיה של מבטחים ישלם המעביד לסניפי מבטחים בארץ בהתאם למקומות העבודה כדלקמן:

דמי מחלה	2.5% מהשכר היומי המלא
פיצויים לעובדים חדשים	8.3% מהשכר היומי המלא
פיצויים לעובדים יומיים	4.0% מהשכר היומי המלא
פנסיה ותגמולים	5.0% מהשכר היומי המלא

ט-2. בהתאם לצו ההרחבה בדבר הגדלת תשלומים לפנסיה מקיפה, החל על כל העובדים והמעסיקים המבוטחים בקרן פנסיה מקיפה ומעסיקיהם, תשלומי המעסיקים לקרן פנסיה מקיפה הוגדלו לשיעור של 12% (י"פ 3596 תשמ"ט) ע"י 367 ותוקן בי"פ 3672 (תשמ"ט) (25.6.89) ע"י 3411. צו זה הוצא לגבי עובדים המבוטחים בקרן פנסית יסוד (י"פ 3672 (תשמ"ט) (25.6.89) ע"י 3411.

ט-3. הגדלת שיעורי ההפקדה ל- 12% מהשכר כאמור כוללת הגדלה של הפקדת המעסיק בסעיף התגמולים מ- 5% כמפורט בצו ההרחבה ל- 6%.

ט-4. בהתאם לסעיף ד' לצו ההרחבה כל עובד בענף השמירה מתקבל לעבודה לתקופת נסיון בת 6 חודשים. סעיף ד' קובע כי:

"לאחר שעבר את קופת הניסיון, ייחשב כקבוע ויחולו עליו כל תנאי העבודה זכויות וחובות הקבועים בהסכם זה החל מיום כניסתו לעבודה

ט-5. אם כן, לאחר חלוף תקופת הניסיון חלה על הנתבעת לשלם לעובד תשלומים בגין פיצויים ובגין פנסיה ותגמולים בשיעורים הנקובים בצווי ההרחבה, באופן רטרואקטיבי, ממועד תחילת עבודתו.

ט-6. התובע יטען כי הנתבעת לא האריכה את תקופת הניסיון של עובדיה. מכל מקום, גם אם הוארכה תקופת הניסיון, אזי מחוייבת הנתבעת לשלם את ההפקדות לקרן הפנסיה באופן רטרואקטיבי מתחילת העבודה.

ט-7. סעיף 19 לחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, קובע:

19. הוראות שבהסכם קיבוצי בדבר תנאי עבודה, סיום עבודה, וחובות אישיות המוטלות לפי אותן הוראות על עובד ומעביד וזכויות המוקנות להם (להלן — הוראות אישיות), יראו אותן כחובה עבודה בין כל מעביד וכל עובד שעליהם חל ההסכם, ותקפן אף לאחר פקיעת תקפו של ההסכם הקיבוצי, כל עוד לא שונו או לא בוטלו כדין; השתתפות בשביתה לא יראו כהפרת חובה אישית.

ט-8. לעניין סעיף 19 נקבע כי:

"רואים הוראות אישיות הקבועות בהסכם קיבוצי, לרבות הוראות שנכפו על הצדדים, כחייבים חוזיים לכל דבר ועניין הנובעים מרצון הצדדים ממש."

בג"צ 5105/95 אליהו מודגשווילי נק התעשייה האוירית בע"מ
ובית הדין הארצי, פ"ד נב(1) 459

ועוד:

"אותו חלק של הסכם קיבוצי שהוא נורמטיבי מסדר ושעניינו זכויות וחובות העובדים שעליהם חל ההסכם הוא בבחינת חוק, כי קובע כללי התנהגות מחייבים החלים על ציבור שלם..."

דב"ע לא/4-1 בנק אוצר החייל נ' מרכז הסתדרות הפקידים ומועצת
פועלי באר שבע, פד"ע ב 260

ט-9. חובתו של מעסיק לשלם עבור העובד לקופת גמל – ובמקרה זה, לקרן פנסיה –
היא חלק מתנאי עבודתו של העובד והיא הוראה אישית כמשמעותה בחוק
ההסכמים הקיבוציים, התשי"ז-1957 ולעובד זכות תביעה ישירה בגינה.

ראה: דב"ע מב/3-132 "להבים" עבודות שרברבות – משה פרנסה, פד"ע י"ד 264

ט-10. לפי סעיף 20 לחוק הסכמים הקיבוציים, התשי"ז-1957, אין כל משמעות לעמדת
העובד בעניין חובת המעסיק להפקיד עבורו בגין התנאים הפנסיוניים, לרבות אי
הסכמה, מחאה או ויתור בכתב או בעל פה:

"20. זכויות המוקנות לעובד בהוראות אישיות שבהסכם קיבוצי
אינן ניתנות לויתור."

ט-11. אין גם דרישה כי העובד ידרוש את זכותו לפי צו ההרחבה כתנאי לתשלום:

"... החובה המוטלת על המעביד להעברת התשלומים לקרן הפנסיה
אינה מותנית בדרישה של העובד. הפרתה של חובה זו מזכה את
העובד בזכות "לתבוע ביצוע בעין של אכיפת התשלומים
למבטחים" או "את הסכום המוכח שהיה על המעביד לשלם לקופת
הגמל" (דב"ע תשן/3-66 שקריאת נאצר – צבי רחמים, פד"ע כב
13, 15; דב"ע לד/3-40 אולמי פאר בע"מ – ארמונד אזרזר, פד"ע
ה' 401).

ענע 98 / 300001 בוריס שוטטר נ' רמי חרושת מרצפות בע"מ (לא
פורסם)

ט-12. אי תשלום דמי גמולים כמתחייב מההסכם הקיבוצי דינה כהפרת חוזה והמעסיק
חייב בפיצוי בגובה הסכומים שהיה חייב להעביר לקרן כחלקו הוא בדמי
הגמולים בתוספת הפרשי הצמדה וריבית:

"תשלום לקרן פנסיה או לקופת גמל יש לבצע מדי חודש
בחודשו..."

דב"ע דוד פלדון נ' אריגי דן בע"מ פד"ע יא 107

וגם:

"אי תשלום לקרן פנסיה מכח הסכם קיבוצי או צו הרחבה מהוות
הפרת הסכם, המזכה את העובד בפיצוי בגובה הנזק שנגרם בגין אי
ההפרשה."

דב"ע לז/3-109 שבתאי פיננו נ' דפוס אורטנר, פד"ע ט 160

וגם:

"המערער טען בפנינו כי יש ללכת בדרך המלך ולברר עם מבטחים
אם היא מוכנה לקבל את הכסף. נראה לי שהיום אין עוד מקום
לפנות למבטחים ולברר האם ניתן להפריש היום את הכספים
בתנאי שגם המערער יפרישם."

דב"ע נז/3-54 מישל לנקרי - א.נ.ש. חברה להחזקת נכסים והשקעות
בע"מ פד"ע לו 361(לא פורסם)

ראה גם :

"... החובה המוטלת על המעביד להעברת התשלומים לקרן הפנסיה אינה מותנית בדרישה של העובד. הפרתה של חובה זו מזכה את העובד בזכות "לתבוע ביצוע בעין של אכיפת התשלומים למבטחים" או "את הסכום המוכח שהיה על המעביד לשלם לקופת הגמל" (דב"ע תשן/3-66 שקריאת נאצר - צבי רחמים, פד"ע כב 13, 15; דב"ע לד/3-40 אולמי פאר בע"מ - ארמונד אזרזר, פד"ע ה' 401).

ו. במקרה הנוכחי, כפי שהתברר, לאחר ניתוק יחסי עובד ומעביד בין הצדדים, לא ניתן לאכוף העברת התשלומים ל"מבטחים", ולכן יש לפסוק לזכות שוסטר את הסכום, שהיה על רמי חרושת לשלם ל"מבטחים".

ענע 98 / 300001 בוריס שוסטר נ' רמי חרושת מרצפות בע"מ (לא פורסם)

ט-13. הפקדה לביטוח מנהלים אינו תחליף לקרן פנסיה. ראה

"נפסק כי ביטוח מנהלים אינו בא במקום ביטוח בקרן פנסיה, מאחר שקיים שוני רב בין המסלולים (דב"ע נב/3-40 פדידה - ויז (להלן - פרשת פדידה [12]); דב"ע נא/3-193 שוינגר - סונול ישראל בע"מ (להלן - פרשת סונול [13]) וראה גם: ע"ע 600029/97 אליאב - קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ [14] וע"ע 600013/96 ליבוביץ - קרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ [15])."

עס"ק 1007/01 הסתדרות העובדים הכללית החדשה ואח' - מדינת ישראל, פד"ע לח, 795, 811-812:

ט-14. **התובע יטען כי הנתבעת איננה משלמת את התשלומים לקרן הפנסיה לכל עובדיה כפי חובתה בצו ההרחבה באופן שיטתי, למרות שלמעשה, אין לה כל טענה או הגנה מפני התביעה בעניין זה.**

ט-15. אין זאת אלא כי המשיבה החליטה באופן מודע ושיטתי שלא לשלם לעובדיה את ההסדר הפנסיוני המגיע להם על פי צו ההרחבה בתוך שהיא לוקחת "סיכון מחושב" לפיו הנזק שעשוי להיגרם לה מאי ההפקדה קטן לאין שיעור מעלות ההפקדה עבור כל עובדיה. הכל בתוך פגיעה אנושה ומכוונת בזכויות עובדיה.

ט-16. לפיכך סכום העילה הממוצעת בגין אי הפקדה לפנסיה בסעיף התגמולים הוא כדלקמן:

הפקדות לפנסיה - תגמולים - עילה ממוצעת		
ש	3,839.04	שכר כולל ותק שנה שניה
	6%	שיעור ההפקדה לפנסיה
ש	250.54	סכום הפקדה חודשי
	24.00	תקופת עבודה ממוצעת - חודשים
ש	6,013.01	ס"ה עילה ממוצעת - תגמולים

ט-17. על הנתבעת לשלם סכום זה לכל עובד העובד אצלה מעל חצי שנה, לרבות עובדים שעזבו עבודתם, בגין כל שנה או חלק ממנה שעבד אצל הנתבעת, כסכום נטו ולגלם את חבות המס בגינו בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שאמור היה להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

פרק י' – טיעון וחישוב העילה הממוצעת בגין צבירת הפיצויים בפנסיה

י-1. התובע יחזור על כל טענותיו בעניין הפקדות לקרן הפנסיה בסעיף התגמולים גם לענין ההפקדות לקרן הפנסיה בסעיף הפיצויים.

י-2. סכום ההפקדה לקרן הפנסיה בסעיף פיצויי הפיטורים (בשיעור 8.33%) צריך להיות משולם למי מחברי הקבוצה שסיים עבודתו אצל הנתבעת ולא קיבל פיצויי פיטורים, הואיל ואילו הייתה הנתבעת מפקידה עבורו כספים לקרן פנסיה, לא הייתה רשאית להחזיר את הכספים שהופקדו לרשותה בהתאם להוראות סעיף 26(א) לחוק פיצויי פיטורים הקובע כדלקמן:

26. (א) סכומים ששולמו במקום פיצויי פיטורים לפי סעיף 14, או שהופקדו לפי סעיף 20 או לפי סעיף 21, או ששולמו לקופת גמל לתשלום פיצויי פיטורים, או ששולמו או שהופרשו לקופת גמל לקצבה –

(1) אינם ניתנים להחזרה, להעברה לשעבוד או לעיקול; הוראה זו לא תחול על סכום ששולם או הופקד כאמור בעד עובד שבינתיים חדל לעבוד בנסיבות שאינן מזכות אותו בפיצויי פיטורים, אלא אם הסכום מיועד גם לביטוח קצבה ולא נקבע בהסכם קיבוצי או בהסכם אחר, שהוא ניתן להחזרה או להעברה;

(2) אינם חלק מנכסי המעביד במקרה של פטירה, פשיטת רגל או פירוק, במידה שתביעות העובדים לפי חוק זה לא סולקו.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי ריבית והפרשי הצמדה, שנוספו על סכומים כאמור.

י-3. סעיף 26 קובע 4 חלופות (חלופות ולא מצטברות) של כספים עליהם הוא חל:

חלופה ראשונה - סכומים ששולמו במקום פיצויי פיטורים לפי סעיף 14 או

חלופה שניה - סכומים שהופקדו לפי סעיף 20 או לפי סעיף 21.

או

חלופה שלישית - סכומים ששולמו לקופת גמל לתשלום פיצויי פיטורים.

או

חלופה רביעית - סכומים ששולמו או שהופרשו לקופת גמל לקצבה.

י-4. סעיף 1 לחוק קרנות פנסיה (קרנות חדשות) (הוראת שעה), תשנ"ד-1994, מגדיר מהי קרן פנסיה:

"קרן פנסיה" - קופת גמל לקצבה שקיבלה רשיון מבטח לפי חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981;

- 5-י. הנה כי כן, קרן פנסיה היא קופה לקצבה כמשמעה בסעיף 26(א) לחוק פיצויי פיטורים.
- 6-י. על הנתבעת היה להפקיד כספים עבור חברי הקבוצה לקרן פנסיה בהתאם לצו ההרחבה החל עליה, שאושרה כקופת גמל לקצבה (חלופה הרביעית לעיל).
- 7-י. על הנתבעת היה להפקיד כספים עבור חברי הקבוצה גם לקופת גמל לתשלום פיצויי פיטורים (החלופה השלישית לעיל), שהיא כאמור בתוך קרן הפנסיה שהיא קופה לקצבה. אין חולק כי בהתאם לצו ההרחבה החל עליה היה על הנתבעת להפריש 8.33% כל חודש משכרם של חברי הקבוצה בקופה לקצבה לצורך תשלום פיצויי פיטורים.
- 8-י. לפיכך, אין חולק כי סעיף 26 (א) לחוק פיצויי פיטורים חל על אותם כספים שהיה על הנתבעת להפקיד עבור חברי הקבוצה לפיצויים בקרן הפנסיה וסעיף זה קובע את התנאים בהם לא ניתן יהיה להחזיר את כספי צבירת הפיצויים בפוליסה למעסיק. על פי המבנה הנקוט בסעיף 26(א) לחוק פיצויי פיטורים:
- הכלל** הוא כי כספי פיצויים בקופת גמל או בפוליסה לקצבה אינם ניתנים להחזרה (למעסיק), להעברה לשעבוד או לעיקול;
- סייג ראשון לכלל**, קובע כי הוראה זו לא תחול על סכום ששולם או הופקד כאמור בעד עובד שבינתיים חדל לעבוד בנסיבות שאינן מזכות אותו בפיצויי פיטורים – במקרה כזה – רשאי המעסיק להחזיר לעצמו את כספי הצבירה.
- סייג שני לסייג**, קובע כי אם סכום הצבירה מיועד גם לביטוח קצבה לא רשאי המעסיק להחזיר לעצמו את כספי הצבירה – **סייג זה חל בענייננו**.
- סייג שלישי לסייג השני** קובע כי אם נקבע בהסכם קיבוצי או בהסכם אחר שהכספים ניתנים להחזרה או להעברה, רשאי המעסיק לעשות כן.
- 9-י. כאמור, במקרה דנן חל הסייג השני לסייג הואיל והסכום מיועד "גם לביטוח קצבה". ולא חל הסייג השלישי, הואיל ואין הסכם בין הנתבעת לחברי הקבוצה המאפשר לה לשמור לעצמה את צבירת הפיצויים בקופה לקצבה.
- 10-י. חובתה של הנתבעת לפי צו ההרחבה הייתה להפקיד כספים, לרבות בגין פיצויי פיטורים, לקרן פנסיה שאין חולק שהיא קופה לקצבה. לא היה כל הסכם בין מי מחברי הקבוצה לנתבעת לפיו יש לנתבעת זכות לקבל את כספי צבירת הפיצויים בחזרה מהקופה. לפיכך, ובהתאם לסעיף 26(א) לחוק פיצויי פיטורים לו הייתה הנתבעת עומדת בחובתה על פי צו ההרחבה לא הייתה לנתבעת זכות להחזיר לעצמה את כספי צבירת הפיצויים בקרן הפנסיה.
- 11-י. לכן, כפי שעל הנתבעת לשלם לעובד את כספי התגמולים שהיה עליה להפקיד עבורו כפיצוי שמטרתו לפצותו בגין העובדה שלא ניתן להפקיד בדיעבד את הכספים לקרן, כך עליה לשלם לו גם את כספי הפיצויים שהייתה חייבת להפקיד עבורו ולא הייתה רשאית להחזירם גם אם העובד עזב בנסיבות שאינן מזכות אותו בפיצויי פיטורים.
- 12-י. **התובע יטען כי הנתבעת איננה משלמת לכל עובדיה את התשלומים לקרן הפנסיה, לרבות בסעיף הפיצויים, כפי חובתה בצו ההרחבה.**

י-13. לפיכך סכום העילה האישית בגין אי הפקדה לפנסיה בסעיף הפיצויים הוא בסכום כדלקמן:

<u>הפקדות לפנסיה - פיצויים - עילה ממוצעת</u>		
₪	3,839.04	שכר כולל ותק שנה שניה
	8.33%	שיעור ההפקדה לפנסיה
₪	319.79	סכום הפקדה חודשי
	24.00	תקופת עבודה ממוצעת - חודשים
₪	<u>7,675.01</u>	<u>ס"ה עילה ממוצעת - תגמולים</u>

י-14. על הנתבעת לשלם סכום זה לכל עובד העובד אצלה מעל שנה, לרבות עובדים שעזבו עבודתם, בגין כל שנה או חלק ממנה שעבד אצל הנתבעת, כסכום נטו ולגלם את חבות המס בגינו בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שאמור היה להשתלם כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

פרק יא' - הסעדים המבוקשים במסגרת התובענה הייצוגית

בהתאם לעילות הספציפיות שהוגדרו כמפורט לעיל, יתבקש בית הדין הנכבד לפסוק לחברי הקבוצה, בדרך של הליך ייצוגי, את הסעדים כדלקמן:

יא-1. בעילת אי תשלום תוספת ותק:

יא-1.1. לאכוף את הנתבעת לקיים את הצו ההרחבה ולשלם לכל אחד מחברי הקבוצה את תוספת הוותק כפי זכאותו בצו ההרחבה לפי משך עבודתו אצל הנתבעת.

יא-1.2. לחילופין, לחייב את הנתבעת בסכום תוספת הוותק כאמור, כפיצוי בגין הפרת הסכם ו/או כפיצוי בגין ביצוע הסכם שלא בתום לב ו/או בעשיית עושר ולא במשפט.

יא-2. בעילת אי תשלום דמי חגים:

יא-2.1. לאכוף את הנתבעת לקיים את צו ההרחבה ולחייב את הנתבעת לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה דמי חגים כפי חובתה בצו ההרחבה בהתאם לתקופת עבודתו בנתבעת.

יא-2.2. לחילופין, לחייב את הנתבעת בסכום דמי חגים כאמור, כפיצוי בגין הפרת הסכם ו/או כפיצוי בגין ביצוע הסכם שלא בתום לב ו/או בעשיית עושר ולא במשפט.

יא-3. בעילת הניכויים שלא כדין:

יא-3.1. לאכוף על הנתבעת לקיים את חובותיה בדין ובהסכם כלפי התובע ולחייב את הנתבעת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את סכומי הניכויים שביצעה משכרם שלא כדין בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום שנוכה כל סכום ועד ליום התשלום בפועל.

יא-3.2. לחילופין, לחייב את הנתבעת בסכום הניכוי כאמור כפיצוי בגין הפרת הסכם ו/או כפיצוי בגין ביצוע הסכם שלא בתום לב ו/או בעשיית עושר ולא במשפט ו/או הפרת חובה חקוקה – סעיף 25 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 וסעיף 2 לחוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987.

יא-4. בעילות הפנסיוניות:

יא-4.1. לאכוף את הנתבעת לקיים את צו ההרחבה ולשלם לכל אחד מחברי הקבוצה את סכומי ההפקדה כפי שהיו צריכים להיות משולמים לקרן הפנסיה בשיעור של 6% מהשכר.

יא-4.2. בנוסף, להצהיר כי חברי הקבוצה העובדים במועד פסק הדין אצל הנתבעת יהיו זכאים כי הנתבעת תפקיד עבורם כספים בגין הסדרים פנסיוניים ולחייב את הנתבעת לשלם את התשלומים הנדרשים בגין ההסדר הפנסיוני בהתאם לחובתה החל ממועד הגשת התביעה ולחילופין, ממועד תחילת עבודתם ועד למועד סיום עבודתם בפועל.

יא-4.3. לגבי עובדים שבמועד פסק הדין אינם עובדים עוד אצל הנתבעת, לחייב את הנתבעת לשלם להם, בנוסף לאמור לעיל, גם שיעור מהשכר של 8.33% בגין אי הפקדה לקרן פנסיה בסעיף פיצויים, בין שפוטרו ובין שהתפטרו, ובלבד שלא קיבלו מהנתבעת פיצויי פיטורים.

יא-4.4. על הנתבעת לשלם את סכומי ההפקדה כפי שהיו צריכים להיות משולמים לקרן הפנסיה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום שהיה אמור כל תשלום להשתלם ועד ליום התשלום בפועל.

יא-4.5. למען הסר ספק – עילת התביעה בגין אי הפקדה לפנסיה כוללות הפסד כספי בלבד בגין אי עריכת הסדר פנסיוני, כמפורט לעיל, ואינן כוללות נזק שנגרם למי מחברי הקבוצה בגין אי עריכת ההסדר הפנסיוני לרבות עקב הרעה במצב בריאות, נכות או מוות – עילות שספק אם הן בסמכות בית הדין הנכבד ואישורה של תביעה זו כייצוגית לא ימנע מי מחברי הקבוצה לתבוע בגין עילות אחרות באם הן מתקיימות לגביו.

יא-5. אלו הייתה הנתבעת משלמת לחברי הקבוצה את התשלומים כמפורט בכתב תביעה זה במועד, הייתה כל ההפקדה נזקפת על שם חברי הקבוצה ללא חבות במס. לפיכך, על הנתבעת לגלם את כל הסכומים הנתבעים, דהיינו לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה את התשלומים ב- "נטו" ולשאת בעלות המס החלה על כל אחד מחברי הקבוצה בגין התשלום.

פרק יב' - הגדרת הקבוצה והסעד הקבוצתי

יב-1. בפתח פרק זה חשוב לציין כי כל הנתונים אודות חברי הקבוצה נמצאים ברשותה של המשיבה לרבות במערכות השכר הממוחשבות שלה וניתנים לשליפה בלחיצת כפתור. המספרים שיפורטו להלן מובאים על פי הערכת המבקש ולצורך הערכת סכום התביעה הייצוגית בלבד.

יב-2. על פי אתר האינטרנט של הנתבעת יש לנתבעת 33 סניפים ברחבי הארץ. לפיכך מעריך המבקש מעריך כי בתקופה הקובעת היו לנתבעת כ-1,000 עובדים לפחות בכל שנה, לרבות עובדים שעזבו את הנתבעת מכל סיבה שהיא, לאחר מועד תחילת התקופה הקובעת, למעט עובדים שעניינם תלוי ועומד בפני בית הדין הנכבד או שהוכרע על ידו. לפיכך, במהלך תקופה של 7 שנים מדובר בכ-7,000 "שנות עבודה" (1,000 עובדים בכל אחת מ-7 השנים).

יב-3. לפי מיטב ידיעתו של המבקש משך התקופה הממוצעת לעובד אצל המשיבה הוא שנתיים. לפיכך, מעריך המבקש את מספר העובדים בתקופה הקובעת אצל

המשיבה בכ-3,500 עובדים (7,000 שנות עבודה לחלק למוצע של שנתיים לכל עובד) – להלן "חברי הקבוצה".

יב-4. באם יגיע בית הדין הנכבד למסקנה, בהתאם לסעיף 14(א)(1) לחוק, כי מתקיימות תנאי-קבוצות במסגרת חברי הקבוצה, תוגדרנה תת-קבוצות המעוניינים בכל עילה (מתוך חברי הקבוצה), להלן.

יב-5. **לגבי העילה הנוגעת לאי תשלום תוספת ותק לפי צו ההרחבה**

יב-5.1. כאמור, עובד שמירה זכאי לתוספת ותק החל משנת עבודתו השניה. לפיכך, עילת התביעה הממוצעת לעובד בותק של שנתיים היא תוספת הותק עבור השנה השניה בסך של 1.85 לירות ליום שהם 55.5 לירות לחודש, נכון למועד פרסום צו ההרחבה.

יב-5.2. בהתאם לחוזר הוראת שעה משקי של החשב הכללי מסי 41-2-2007 מיום 25/7/2007 בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים התעריף המשוער של תוספת הותק היא בסך של 0.29 אג' לשעה לשומר, שהם, לפי 186 שעות למשרה מלאה, סך משוער של 53.94 ₪ לחודש.

יב-5.3. עובד שמירה זכאי לתוספת ותק החל משנת עבודתו השניה. לפיכך, קבוצת המעוניינים בעילה זו הם חברי הקבוצה, שעבדו בנתבעת מעל שנה. התובע מעריך כי 20% מחברי הקבוצה לא השלימו שנת עבודה. לפיכך, קבוצת המעוניינים הם 80% מחברי הקבוצה.

יב-5.4. סכום העילה האישית הוא סכום תוספת הותק במשך השנה השניה שהיא השנה הראשונה לתשלום תוספת הותק בסך של 647.28 ש"ח.

יב-6. **לגבי העילה הנוגעת לדמי חגים:**

יב-6.1. הזכות לדמי חגים מגיעה לכל חברי הקבוצה.

יב-6.2. מספר המעוניינים בעילה הנוגעת לדמי חגים הוא כל חברי הקבוצה.

יב-6.3. סכום דמי חגים המגיע לעובד עבור שנה הוא בסך של 10 ימי עבודה בני 8 שעות כל יום. לפי שכר מינימום לשעה.

יב-6.4. כאמור, סכום דמי חגים המגיע לעובד בתקופת עבודה ממוצעת של שנתיים הוא בסך של 3,663 ₪

יב-1. **לגבי העילה הנוגעת לניכויים משכר התובע**

יב-1.1. חברי הקבוצה המעוניינים בעילה הם כל עובדי המשיבה בתקופה הקובעת שהמשיבה ניכתה משכרם לקרן רווחה, ל-"א.כ.ע" ולביטוח חיים קולקטיבי.

יב-1.2. התובע מעריך כי הנתבעת ניכתה ל-75% מעובדיה ניכויים כמפורט לעיל.

יב-7. **לגבי העילה הנוגעת לתשלום תגמולים לפנסיה**

יב-7.1. הזכאות להפקדות לקרן פנסיה על פי צו ההרחבה היא לעובד בעל ותק מעל 6 חודשים, באופן רטרואקטיבי מיום תחילת עבודתו. לפיכך, קבוצת

המעוניינים בעילת התגמולים בפנסיה הם חברי הקבוצה, שעבדו בנתבעת מעל 6 חודשים.

יב-7.2. המבקש מעריך כי כ-10% ערך מעובדי המשיבה עבדו פחות חצי שנה לכן, מספר חברי הקבוצה בעילה הנוגעת לאי הפקדה בסעיף תגמולים לפנסיה 90%.

יב-8. לגבי העילה הנוגעת לתשלום הפקדה לפיצויים לקרן פנסיה

יב-8.1. הזכאות להפקדות לקרן פנסיה על פי צו ההרחבה היא לעובד בעל ותק מעל 6 חודשים, באופן רטרואקטיבי מיום תחילת עבודתו. לפיכך, קבוצת המעוניינים בעילת הפקדות הפיצויים לפנסיה הם חברי הקבוצה, שעבדו בנתבעת מעל 6 חודשים, למעט עובדים שעבדו בנתבעת מעל שנה והפסיקו עבודתם בנתבעת וקיבלו פיצויי פיטורים ולמעט עובדים שעדיין עבדו בנתבעת בסיום התקופה הקובעת.

יב-8.2. המבקש מעריך כי כ-10% ערך מתחרי הקבוצה עבדו פחות חצי שנה.

יב-8.3. המבקש מעריך כי מספר העובדים שקיבלו פיצויי פיטורים הוא לכל היותר 5%.

יב-8.4. המבקש מעריך כאמור כי במועד סיום התקופה הקובעת עבדו בפועל בנתבעת 1,000 עובדים.

יב-8.5. לכן, מספר המעוניינים בעילה הנוגעת לאי הפקדה לפנסיה הוא בשיעור של 85% מחברי הקבוצה פחות 1,000 שעובדים במועד סיום התקופה הקובעת.

יב-8.6. העילה הממוצעת היא סכום הפיצויים לעובד בותק של שנתיים בשכר מינימום, דהיינו, שכר מינימום כפול 2.

יב-9. חישוב סכום התביעה הייצוגית בכל עילה הוא כמפורט להלן:

תחשיב קבוצתי	הפקדות לפנסיה		הפקדות לפנסיה		ניכויים
	תגמולים	פיצויים	תוספת ותק	דמי חגים	
עובדים לשנה	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
תקופה בשנים	7	7	7	7	7
תקופה ממוצעת	2	2	2	2	2
מס' חברי קבוצה	3500	3500	3,500	3,500	3,500
שיעור מעוניינים	90%	85%	85%	100%	75%
מספר מעוניינים*	3,150	1,975	2,975	3,500	2,625
סכום חודשי ממוצע	227 ₪	314 ₪	53.94 ₪		45.00 ₪
סכום שנתי ממוצע	2,725 ₪	3,770 ₪	647 ₪	1,832 ₪	540 ₪
סכום ממוצע לתקופה	5,451 ₪	7,540 ₪	1,295 ₪	3,663 ₪	1,080 ₪
ס"ה	17,169,214 ₪	14,891,340 ₪	4,530,960 ₪	12,820,500 ₪	3,780,000 ₪

* לעניין פיצויים - לא כולל עובדים שלא סיימו עבודתם

יב-10. ס"ה סכום התובענה הייצוגית :

סכום התביעה ייצוגית	
פנסיה תגמולים	₪ 17,169,214
פנסיה פיצויים	₪ 14,891,340
תוספת ותק	₪ 4,530,960
דמי חגים	₪ 12,820,500
ניכויים	₪ 3,780,000
ס"ה	₪ 53,192,014

פרק יג' - השאלות המשותפות לחברי הקבוצה

התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה, ואלה הם :

- 1-ג. האם חל על הנתבעת צו ההרחבה בענף השמירה.
- 2-ג. האם לנתבעת חובה לשלם למי מחברי הקבוצה תוספת ותק ואם כן באיזה סכום.
- 3-ג. האם שילמה הנתבעת לעובדיה תוספת ותק לעובדים שהתוספת מגיעה להם, כפי חובת הנתבעת בצו ההרחבה.
- 4-ג. האם קיימת לנתבעת חובה לשלם לחברי הקבוצה או מי מהם דמי חגים.
- 5-ג. אם כן - האם האם הפרה הנתבעת את חובתה לשלם לחברי הקבוצה או מי מהם דמי חגים כפי חובתה בצו ההרחבה.
- 6-ג. האם קיימים תנאים לתשלום דמי חגים. אם כן, מהם התנאים והקריטריונים לתשלום דמי חגים.
- 7-ג. האם העובדה כי מי מחברי הקבוצה עבד ביום החג שוללת את זכותו לקבלת דמי חגים.
- 8-ג. האם ביצעה הנתבעת ניכויים שלא כדין משכרם של חברי הקבוצה.
- 9-ג. האם רשאית היתה הנתבעת לנכות משכר חברי הקבוצה סכומים בגין קרן רווחה ואם לא - האם על הנתבעת להחזיר לתובע את סכומי הניכוי כאמור.
- 10-ג. האם רשאית היתה הנתבעת לנכות משכר חברי הקבוצה סכומים בגין "א.כ.ע" ואם לא - האם על הנתבעת להחזיר לתובע את סכומי הניכוי כאמור.
- 11-ג. האם רשאית היתה הנתבעת לנכות משכר חברי הקבוצה סכומים בגין ביטוח חיים קולקטיבי ואם לא - האם על הנתבעת להחזיר לתובע את סכומי הניכוי כאמור.
- 12-ג. האם הנתבעת מחויבת לבצע עבור מי מחברי הקבוצה הסדר פנסיוני.
- 13-ג. מהם שיעורי ההפקדה בהם מחויבת הנתבעת להפקיד עבור ההסדר הפנסיוני של חברי הקבוצה הזכאים לכך.

- יג-14. האם חלים על הנתבעת צווי ההרחבה בדבר הגדלת תשלומים לפנסיה מקיפה ולפנסיית יסוד.
- יג-15. האם הפרה הנתבעת את חובתה כלפי חברי הקבוצה או מי מהם להפקיד עבורם כספים להסדר פנסיוני.
- יג-16. בהנחה כי הנתבעת הפרה חובתה כלפי חברי הקבוצה או מי מהם להפקיד עבורם כספים להסדר פנסיוני – האם ניתן לאכוף בדיעבד חובה זו ואם לא – מהו הפיצוי הראוי בגין הפרה זו.
- יג-17. אם הייתה הנתבעת עומדת בחובתה להפקיד עבור חברי הקבוצה כספים בגין הסדר פנסיוני, האם הייתה הנתבעת רשאית להחזיר כספים אלו לעצמה במקרה של עזיבת עבודה של מי מחברי הקבוצה שאינה מזכה אותו בפיצויי פיטורים.
- יג-18. האם על הנתבעת לשלם את הסכומים המגיעים לחברי הקבוצה כסכום נטו ולגלם את המס בגינם.

פרק יד' – תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת

תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין מכל אחד ואחד מהשיקולים הבאים לא כל שכן ממשקלם המצטבר:

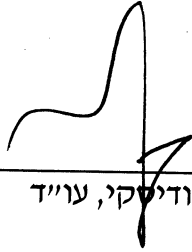
- יד-1. **התובענה הייצוגית היא הדרך היחידה בה יקבלו חברי הקבוצה את זכויותיהם. לפיכך, בהכרח, זו היא גם הדרך היעילה וההוגנת ביותר.**
- יד-2. התובענה הייצוגית תאפשר הכרעה לטובת חברי הקבוצה אשר חלקם כלל אינם מודעים לזכויות הנטענות בתביעה ובבקשה זאת.
- יד-3. מספר חברי הקבוצה גדול ופיזורם רב. בייחוד בהתחשב בעובדה שעובדי הנתבעת אינם מרוכזים במקום עבודה אחד אלא מפוזרים באתרי עבודה שונים בהתאם לצרכי הנתבעת ולמקומות בהם היא מספקת את שירותיה. על אחת כמה וכמה נכון הדבר לגבי עובדים שכבר אינם עובדים אצל המשיבה ואין אפשרות מעשית לרכזם.
- יד-4. לכל אחד מחברי הקבוצה קיימת חוסר כדאיות בניהול הליך משפטי נפרד הואיל והוא צפוי להוצאות וטרחה רבים יחסית לסכום העילה האישית.
- יד-5. מאידך גיסא, גם אם היו עובדי הנתבעת עומדים על זכותם ונוקטים הליכים משפטיים נפרדים כנגד הנתבעת היה הדבר גורם עומס מיותר על בית הדין הנכבד לעומת דיון אחד ומאוחד בשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה כמפורט לעיל.
- יד-6. יתר על כן, נקיטת הליכים נפרדים היתה עלולה לגרום, ואף גרמה בעבר, לפסיקות סותרות של בית הדין הנכבד.
- יד-7. אישורה של התביעה כייצוגית נחוץ במיוחד על מנת להשוות את הכוחות בין העובד הניצב חסר אונים מול כוחו של המעסיק. חוזר איזון זה בא לידי ביטוי לא רק במחדליו של המעסיק במהלך תקופת עבודתו של העובד כמפורט בכתב התביעה אלא גם בניהול ההליך המשפטי במקרה שהעובד נדרש להגיש תביעה אישית כנגד מעסיקו.

- יד-8. לאישור תביעה זו כייצוגית קיים יתרון ברור של הרתעת מעסיקים מפני הפרת זכויות העובדים. הרתעה זו נחוצה באופן כללי בתחום יחסי העבודה הטומנים בחובם אי-שיוויון אינהרנטי בין המעסיק לעובדיו ובמיוחד בענפי השמירה האבטחה הנקיון והתחזוקה בהם הפרת זכויות העובדים הפכה לתופעה רווחת שהיא בגדר "מכת מדינה" ממש. חשיבותה של הרתעה זו מקבלת משנה תוקף לגבי זכויות הפנסיוניות של העובדים שפגיעה בהן פוגעת אנושות לא רק ברווחת חברי הקבוצה אלא גם בחברה הישראלית כולה שאותם עובדים עלולים ליפול כעול על כתפיה לעת זקנתם בגין הפרות הנתבעת את חובותיה.
- יד-9. מבחינה זו, נראה כי לא נגזים אם נאמר שלאישורה של תביעה זו כייצוגית יש השלכות חברתיות רחבות והיא הולמת את מטרותיה הלאומיות של החברה הישראלית בכלל כחברה נאורה ואת האינטרסים הציבוריים של מדינת ישראל בשמירת ביטחונם הסוציאלי של אזרחיה.
- יד-10. יעילותה של התובענה הייצוגית במקרה זה והגינותה נובעת, בין השאר, ממאפייני האוכלוסיה של עובדי הקבלן בישראל:
- ג-1.1. התופעה של הפרת זכויות עובדי קבלן ובתוכם עובדי נקיון ושמירה היא תופעה נרחבת ולמרות זאת שיעור קטן מאוד מעובדי הקבלן מתלונן על הפרות אלו.
- ג-1.2. שיעור מזערי של עובדי שמירה מגיע לשלב בו הוא תובע את זכויותיו. העובדה שעובדי שמירה אינם תובעים בסופו של דבר לא נובעת מפתרון בעייתם או מויתור כלשהו על זכויותיהם (גם אלמלא מדובר היה בזכויות קוגנטיות) אלא מחששם לפרנסתם.
- ג-1.3. גם כאשר מגיש תובע בודד את תביעתו יש לו קושי עצום לעמוד, בודד ומוחלש אשר לעיתים קרובות נתקל בקשיי פרנסה, הסתגלות, שפה ותרבות, בפני מעביד רב עוצמה המפעיל עורכי דין מנוסים המקבלים שכר רב על עמלם.
- ג-1.4. לאור האמור לעיל קיימת בענף השמירה תופעה מובהקת של תת אכיפה אשר יסודותיה נעוצים במאפייני האוכלוסיה המוחלשת המרכיבה את עובדי השמירה.
- ג-1.5. התובע יטען כי תת האכיפה בענף השמירה מגיעה כדי ידיעה שיפוטית של בית הדין הנכבד.
- ג-1.6. בעיית האכיפה של זכויות עובדי קבלן היא בעיה ידועה אולם עד כה לא נמצא לה פתרון ראוי למעט קבלת הבקשה לאישור תובענה זאת כייצוגית.
- ג-1.7. התובע יטען כי מחקרים שנעשו בתחום אכיפת זכויות עובדי קבלן תומכים בעמדת התובע בעניין זה:
- ⊖ מחקר אודות העובדים השקופים בשירות המדינה בדגש על עובדי ניקיון מצורף ומסומן כנספח ט'.
- ⊖ מסמך רקע בנושא מאפייני העסקה של עובדי שמירה ואבטחה בישראל מצורף ומסומן כנספח ז'.

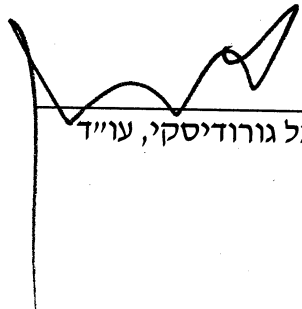
- יד-11. לגבי עובדים רבים של הנתבעת אישורה של התביעה כייצוגית יגרום להפסקת מרוץ ההתיישנות בתביעתם האישית ולכך שהנתבעת תזכה מן ההפקר בתוך עשיית עושר ולא במשפט, על ידי הקטנת הסיכון הכרוך בתביעות כתוצאה מחלוף הזמן שבין מחדליה והפרות התחייבויותיה לבין המועד בו יוגשו תביעות אישיות – אם וכאשר יוגשו.
- יד-12. היעדרות בית הדין הנכבד לבקשה זו תקדם את מטרת החקיקה בתובענות ייצוגיות והן את מטרת החקיקה בתחום יחסי העבודה בכלל והפנסיה בפרט.
- יד-12.1. אישור התובענה כייצוגית יאפשר זכות גישה לבית הדין, לאוכלוסיה המתקשה בדרך כלל לעמוד על זכויותיה ולפנות לבית המשפט כיחידים.
- יד-12.2. אישור התובענה כייצוגית יקדם מאוד את אכיפת הדין והנורמה הראויה כמפורט בעילות התובענה ויתרום רבות להרתעה מפני הפרתן.
- יד-12.3. אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה העומדת בפני חברי הקבוצה – רובה ככולה – שתאפשר להם לקבל סעד הולם בגין הפגיעה שנפגעו מהנתבעת כתוצאה מפרת הדין על ידה;
- יד-12.4. אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה לקיים ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות חברי הקבוצה כלפי הנתבעת.
- יד-13. עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת הן על ידי המבקש והן על ידי באי כוחו:
- יד-13.1. למבקש עילה אישית נגד הנתבעת. המבקש נפגע פגיעה אישית עקב מחדלי הנתבעת המאפשרת לו הזדהות מלאה עם הקבוצה לגבי אותה פגיעה, הן מבחינה עובדתית הן מבחינה משפטית והן מבחינה רגשית.
- יד-13.2. המבקש ולקבוצה זהות אינטרסים מלאה לגבי עילות התביעה.
- יד-13.3. למבקש אמונה שלמה בצדקת התביעה והוא בעל נכונות ונחישות לקיים את ההליך המשפטי.
- יד-13.4. לבי"כ המבקש ותק ונסיון מקצועי הן בתחום דיני עבודה והפנסיה והן בתחום ניהול הליכים משפטיים מורכבים בכלל והתביעות הייצוגיות בפרט. לבי"כ המבקש נסיון רב בניהול תביעות ייצוגיות בדיני עבודה.
- יד-13.5. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב, שכן המבקש הינו חבר קבוצה טיפוסי שסבל נזק באופן דומה לשאר חברי הקבוצה.
- יד-13.6. למבקש או לבי"כ אין מניעים אחרים אלא לקדם מטרת ראויות, לרבות פיצוי על מחדלי הנתבעת ואי מילוי חובותיה, כמפורט בבקשה זו.
- יד-13.7. מדובר בתביעה מוצקה וראויה הנתמכת ברובה בהלכות פסוקות של בית הדין לעבודה.

פרק טו' - סוף דבר

- טו-1. לאור כל האמור לעיל יתבקש בית הדין הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית, כמפורט בכותרת בקשה זו.
- טו-2. בנוסף יתבקש בית הדין הנכבד יתבקש לקבוע גמול למבקש ושכ"ט לבא כוחו המייצג בתובענה.
- טו-3. העובדות בבקשה זו נתמכות בתצהיר המבקש.
- טו-4. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

רם גורודיסקי, עו"ד

ב"כ המבקש

גל גורודיסקי, עו"ד

נספחים:

א	כתב התביעה (ללא נספחים)
ב	אתר אינטרנט
ג	אישור ארגון חברות השמירה
ד	תלושי שכר
ה	מכתב הנתבעת לתובע מיום 2/7/2008 – הודעה על סיום עבודה
ו	מכתב הנתבעת לתובע מיום 17/6/2008 בעניין תקופת עבודתו של התובע
ז	חוזר הוראת שעה משקי של החשב הכללי מס' 41-2-2007 מיום 25/7/2007 בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים
ח	עב (בי"ש) 1685/05 גוטרץ בוריס נ' רשף בטחון 1993 בע"מ (פורסם במאגר נבו)
ט	מחקר אודות העובדים השקופים בשירות המדינה
י	מסמך רקע בנושא מאפייני העסקה של עובדי שמירה ואבטחה בישראל